

Шочмо эл, порылык да чын верч!

Будь готов!

5-ше (3601) №,
2023 ий 3 февраль,
кугарня.

ЙМДЕ ЛИЙ

1933 ий 1 февраль годсек лектеш.

Йоча газетлан – 90 ий

В.Б.Исенеков –
юнкор дене пырля.

Г.В.Алексеев –
йоча-влак коклаште.

Редакций пашаен-влак (2003 ий).

90 ий. Шуко але шагал? Йоча изданийлан тиде пеледалтме пагыт. Марий икшывын ике шочмо йылмыш дене савыкталтше газетше лийже маньын, атыр ен тыршен. «Ймде лийын» лїмжõ кумдан шарлымаште да калык коклаште пагалымышым сулымаште уста журналист-влак З.Е.Яковлеван, П.В.Красновын, А.М.Юзикайнын, В.Б.Исенековын, В.В.Крыловын, Л.В.Семенован надырышт кугу. Тачысе кечынат йоча газет эн кїлешан сомылым шукта – їдыррвезе-влакым порылыкдан да усталыкдан туныкта. Тлек тудо шуко-шуко лїмгечым вашлиеш да кажне марий йочан эн вучымо газетше лиеш.

Шола гыч
пурлашке: Н.Токтарова,
Е.Иванова,
Х.Александрова,
Л.Григорьева (2023 ий).

«Ймде лий» газет редакцийын коллективше –
ВЛКСМ Марий обкомын пашаенже-влак дене пырля
(1983 ий).

Юнкор слёт
(2015 ий).

«Ямде лий» газетын пагалыме пашаеҥже ден лудшыжо-влак! Тендам чапле лўмгече, республикысе йоча газетын икымше номерже лекташ тўҥалмылан 90 ий темме, дене шокшын саламлем.

«Ямде лий» Марий Эл Республикысе моло савыктыш-влак деч вараш огеш код, иктѳр ошкылеш. Тудо марий йылмын да тўвыран ик эн кўлешан ужашыштлан шотлалтеш.

Марий калыкын тўвыраже, йўлаж дене палдара, шочмо йылмым аралаш да вияндаш кумыланда. Вес калык-влак дене келшен илаш, йылмыштым пагалаш туныкта. «Ямде лий» кушкын толшо тукумым шочмо кундемым, калыкым йѳраташ шўманда. Российын ончыкылык ўшанле гражданинжым куштымаште кугу сомбылым шукта.

Марий кундемын уста ятыр журналистше да серызыже-влак, йоча газетын волгыдо ончыкылыкшо верч тыршен, пашам ыште-ныт. Тау нунылан.

Тыланда пенгыде тазалыкым, пиалым да пашаште лектышым тыланем.

Марий Эл Республикым Вуйлатыше Ю.В.ЗАЙЦЕВ.

Пагалыме йолташ-влак! «Ямде лий» газетын икымше номерже лекташ тўҥалмылан 90 ий темме дене тендам саламлем.

Индешле ий жапыште газет Марий Эл Республикыште лекше савыктыш-влак коклаште шке вержым муын. Тудо марий калыкын йылмыжын да тўвыражын ойыраш лийдыме ужашышкышт савырнен.

Юнкор толкынын эртыме корныжо газетын лўмжѳ дене чак кылдалтын. Нине ийлаште, уш-акылдам, усталыкдам чаманыде, самырык тукумын чонжым пойдарымаште, тўвырам аклаш туныктымаште, кумыл нѳлтын, пашам ыште-нда. Марий йылмым, тўвырам, марий калыкын йўлажым аралымаште тыршымыланда таум ойлена.

«Ямде лий» таче – ўдыр-рвезе-влакын поро йолташыже, туныктышо да ача-ава-шамычын лишыл польшкалышыже. Газетын ўшанле йолташыже-влак тудым почто яшлыкыште арня еда вучат.

Коллективлан паша лектышым да чыла сайым гына тыланем! Эре ончыко!

Марий Эл Республикын тўвыра, печать да калык-влакын пашашт шотышто министрже К.А.ИВАНОВ.

Уш-акылым тергыме пагыт

Авторын фотожо.

30 январьыште Марий кугыжаныш университетыште шочмо марий йылме, марий литератур, кугыжаныш марий йылме, ИКН предметла дене республикысе олимпиаде эртара-ралтын (снимкыште). 9-11-ше класслаште тунемше 103 ўдыр-рвезе уш-акылжым терген. Нуным Марий Эл Республикысе образований да науко министр Л.А.Ревуцкая, Марий кугыжаныш университетын ректоржо М.Н.Швецов саламленыт да сенгымашым тыланеныт. «Тиде олимпиаде поснак ойыртемалтше. Тудо шочмо марий йылмым да марий кундемшыште ильише калык-влакын тўвыраштым аралаш

Республикыште сенгыше-влак 17 февральыште регион-влак кокласе олимпиадыште шинчымашыштым заочно тергаш тўҥалыт.

кумыланда. Ешыште, калык коклаште йылмым вианден колташ полша. Ме, республикыштына шочмо йылме вианже маньын, тўрлѳ йѳнтым кучылытына», – ойлен Лариса Анатольевна.

Шочмо марий йылме дене сенгышыш лектыныт: 9-ше класс – Е.Семѳнова (Йошкар-Ола, Национальный сымыктыш гимназий); 10-шо класс – О.Степанова (Морко, Унчо); 11-ше класс – А.Саматаева (Курыкмарий, Эман).

Марий кугыжаныш йылме

дене 1-ше верым налыныт: А.Королева (У Торъял школ, 9-ше кл.), Н.Алексеев (2-шо номеран Морко школ, 10-шо кл.), Д.Веденькин (1-ше номеран Шернур школ, 11-ше кл.).

Марий литератур дене Йошкар-Оласе Национальный сымыктыш гимназийын 9-ше классыштыже тунемше П.Бирюкова, Шернур район Марисола школын 10-шо классыштыже тунемше Д.Ешеева да Морко район Унчо школын тунемшыже Д.Кириллов келге шинчымашым ончыктеныт да сенгыше радамшыш лектыныт.

Звенигово район Чакмарий школ гыч А.Харченко (9-ше кл.), Шуко профилян лицей-интернат гыч М.Макматова (10-шо кл.) да Козьмодемьянск оласе «Дарование» лицей гыч А.Кисельникова (11-ше кл.) **ИКН дене** сенгымашке шуыныт.

Сенгыше-влак коклаште «Ямде лий» газетын чолга юнкоржо-шамычат улыт. Саламлена!

Е.ИВАНОВА.

Индешле ийым темыш
«Ямде лий»,
Мемнам пайремыш
кондыш тале вий.
– Йоча газетна чапле, –
ойлена ме рүж. –
Курымеш йолташ лияш
эреак үж.
Ксения БУТЕНИНА.
Морко, Эгерсола.

Мотор чиян

«Ямде лий» газетым,
мыйын шонымаште, кажне
марий йоча налшаш. Тудын
түрлө-түрлө мотор чиян
улмыжым ончен куанет,
йоча-влакын сылнын возы-
мыштым лудын шерет ок тем.
Кажне арнян заметкем-
шамычын савыкталмыштым
вучем. Журналист-влакын
возымыштым лудын, күле-
шан ятыр уверым пален
налам. Шүжарем кандашым-
ше лаштыкым пеш йората,
модышла дене пырля модына.

Олеся ВОЙКИНА.

Шернур, Эшполдино.

2018 ий.

Чапле пешак «Ямде лий»,
Возалтде огешак лий.
Тудым ордыж(ыш) шүкалат –
Илыш деч вараш кодат.
Настя ИВАНОВА.
Волжский, Карай.

2014 ий.

Шергакан «Ямде лий» газетна!..

Йоратыме «Ямде лий»
газетна, тылатат ынде – 90
ий?! Ушанымылат ок чуч.
Тышеч мыняр ийже пеленем
улат? Школышто тунемме
годым юнкор лийынам, сту-
дент годым почеламутем
дене редакцийышке куржта-
лынам. Паша корныш шогал-
меке, вучымо авторет ли-
йынам, а кум ийжым (1988-
1991 ийла) помыштет редак-
тор семын виангынам.

Йоча годым тый кугу
түняшке ончалаш полшышо
төрза, айдеме семын кушты-
шо поро туныктышо гай
лийынат. Тыяк марий сыл-
нымутым йоратен шындык-
тенат, ормалгыше рвезым
уло-уке усталык вийжылан
ўшанаш таратенат. Тыге
шүдө дене марий серыше
ойлен кертеш.

Редактор лийын, пашам
ыштыме жапат огеш мон-
далт. Ме редакцийын паша-

че ешыж дене йоратыме
газетнан але марте шуктым
йўлажым, сенымашыжым
пенгыдемден, умбакыже
шуяш тыршенна. «Ямде лий»
газетна, кызытат тыйын
йыр, палем, мўкшиге-вла-
кын мўкшава йыр чумыргы-
мышт семынак чумыргат.
Тек тыге лиеш ончыкыжат!

Ик курымаш лўмгечетымат
вашлияш, марий манмыла,
Юмо тазалыкым пужо.
Пайремет дене саламлем!

Геннадий САБАНЦЕВ-ОЯР,
Марий Эл Республикын
калык поэтше.

Палаш онай

1973 ийыште
«Ямде лийын» мате-
матический клубыш-
кыжо ик кечыште
400 серыш толын.
«Пўртўс энциклопед-
дий» почылтын.

Лиана СЕМЁНОВА, Марий
кугыжаныш
университетын
студенткыже:

– Йоча пагы-
тем гыч шуко
сай шарнымаш
«Ямде лий»

дене кылдалтын. Газет дене
2012 ийыште кылым кучаш
тўналынам. Сылнымутлан
авам ден ковам шў-
манденыт. Эн ончыч замет-
кылам возenam, вара поче-
ламут-влак шочаш тўналы-
ныт. 2014 ийыште «Марий
юнкор» слётыш ўжыныт.
Редакций пашаен-шамыч
деч шукылан тунемынна,
журналист, серызе-влак
дене вашлийын мутланенна.
Тыге 2015 ийыште поэзи-
йыште ойыртемайтмемлан
Антонов Ивук лўмеш пре-
мийым кучыктеныт. Мы-
ланем планшетым пўлекле-
ныт. Куанже мыняр лийын!
«Ямде лий», возымо па-
шашке ошкылым ышташ
полшыметлан, шкем ончык-
таш йоным пуыметлан кугу
таум ойлем.

Эртышым шарнен

Вячеслав КОЛЬЦОВ, «Марий Эл» ГТРК
радиослужбым вуйлатыше:

– «Ямде лий» газет дене Морко район
Шордўр школышто визымше классыште
тунеммем годым пенгыде кылым кучаш
тўналынам. Школыштына тунам шыма
шинчаончалтышан тыматле ўдырўен
Нина Валерьяновна Сулова пашам
ыштен. Тудын нерген «Мемнан вожа-
тўйна» заметкым возenam да «Ямде
лий» газетыш колтенам. Савыкталтын. Эх,
куаненам вет! Уло
школ лудын. Вара ик заметке почеш
весым серenam, эреак савыктеныт.
Тунам газетыш Вячеслав Абукаев,
Геннадий Сабанцев, Галина Егорова-
Шкалина чолган возеныт. Шарнем,
почтальонко Галина акам ял вуйыш-
как вашлияш арня еда лектынам.

«Ямде лий» газет журналист корным
ойыраш кумылан ден. Алексей Михайлович
Юзыкайнлан, Валентин Борисович
Исенековлан, Анна Ивановна Петуховалан
кугу таум ойлем. «Ямде лийым» кызытат
куанен лудам. Журналистше-влак дене
кугешнем.

Ямде лий!

Мемнам пуртыш пионерыш
Элна, мане: «Ямде лий!»
Тудын ўжын йодмо верыш
Ямде лие рвезе вий.

Пионер полша йолташлан
Школ науким сорлыклаш,
Ветеранлан пум олташлан
Опта шелын артанаш...

Тиде веле мо пашаже
Ўдыр-рвезе калыкнан,
Тудын порылык кышажым
Газет гоч ончыктымнан!..

«Ямде лийын» капитанышт
Исенеков, Юзыкайн
Корныш флагыштым
нөлтальыч –
Юнкор шурно умыш сай!

Икшыве гына мо, лудшо –
Таче тўнямбал марий!
Аклена сандене кўкшын:
«Пашат сото, «Ямде лий!»!

Анатолий ТИМИРКАЕВ,
Марий Элын калык поэтше.

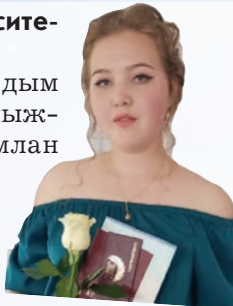
Палаш онгай

«Ямде лий»
лекташ тўналмеке, газетын
редакторжо З.Е.Яковлева ныл
номерым йоршын
шкетын ямдылен.
Тудо 1950-1952
ийлаште МАССР
просвещений
министрлан па-
шам ыштен.
МАССР Верховный
Советын депутат-
шылан кок созыв
сайлалтын. Кумдан
палыме поэт
О.Ипайын пелашы-
же лийын.

Настя ИВАНОВА, Марий кугыжаныш университе- тын студентше, 2020 ийын юнкоржо:

– 4-ше классыште тунеммем годым
«Пионерская правда» газетын 90 ияш лўмгечыж-
лан пөлеклалтше викториныште сенгымемлан
Тиште кечын пайремыш ўжыныт. Тунам
«Ямде лий» газетын тўн редакторжо Лидия
Васильевна Семенова дене палыме лийынам.
Поро шинчаончалтышан, ласкан кутырышо
вуйлатыше кумылемым иканаште савырен.
Заметкылам, почеламут-шамычым чўчкыдынрак колташ
тўналынам. Тыршышем арам лийын огыл: 2020 ийыште «Рвезе
йўк» конкурсышто Зинаида Емельяновна Яковлева лўмеш пре-
мий дене палемдалтынам. Сенгымашке шумашке марий йыл-
мым туныктышо Вячеслав Емельянович Смирновын надырже
кугу. Йоратыме газетем, кужу ўмыран лий!

Редакций пашаен-влак – чолга юнкор-шамыч дене пырля.

Илыш корныш луктын

Кумшо классыште тунем-
мем годым «Ямде лийыш»
ныл корнан «Шўшпык»
икымше почеламутем колте-
нам да чон пырткен шумат-
кечым вуче-
нам. Поч-
т а л ь о н к о
Ирина акай
мыланем се-
рышым шуял-
тен. Тудо

1982 ийыште «Ямде
лий» газетын чолга юнкор-
жо семын «Артек» пионер
лагерьыш ик тылзылан канаш
колтеныт. Снимкыште шола
гыч визымше шогем.

омыл. Школ илышем, йолта-
шем-шамыч нерген заметкы-
лам возаш тўналынам.
Пырля тунемме ўдыр-рвезе-
влак дене ўчашен-ўчашен

в о з ы м о .
Тиде пагыт
п ў т ы н ь
илиш кор-
ныштем эн
сöрал жап
семын шар-
налт кодын. «Ямде лийын»
пуымо урокшо илышыште
эре кўлешан да пайдале
лийын. Ме марий йылмым
эшеат чот йораташ, пагалаш
да аклаш, келшен илаш,
тунеммаште да пашаште
ончылно лияш тунемынна.

Е.НЕСТЕРЕНКО.

«Ямде лий»,
«Ямде лий» –
Йораталме газетем.
Садланак ятыр ий
Тудден кылым мый кучем.
Надя КАПКАНОВА.
Советский, Ронго.

1998 ий.

Шуматкече – пайрем

Каждне шуматкече мыланем
пайрем гай. Тиде кечын «Ямде
лий» толеш. Тудым кидыш налде,
кузе чытет?! Чеве чияже
кумылым нөлта, йоча-влакын
возымышт чоным ырыкта. Газет
кугу корныш мыланем тошкал-
тышым ыштыш. Возымым
аклен, ўмаште З.Яковлева
лўмеш премийым кучыктышт.
Урокышто шке шоньмашемым
ынде утларак раш ойлем.

«Ямде лийыште» уштодыш-
влаклан вашмутым муаш,
заметкылам лудаш, конкур-
лашке ушнаш моткоч келша. Йо-
ча газетлан умбакыжат виянаш,
ятыр у юнкорым кушташ тыла-
нем. Пайремет дене, «Ямде лий».

Юля ЯГОДАРОВА.
Советский, Кельмаксола.

Эртышым шарнен

Анатолий ТИТОВ, «Морко мланде» газетын тўн редакторжо:

– Кажне пагытын – шке саскаже. «Ямде лий» газет ямже дене ынде индешле ий калыкым куандара. Ме, кугурак ийготан ег-влак, икте кодде лудынна, шукынжо возкаленна. Тушто почеламутнам, ойлымашнам але увернам ужына гын, уло чон дене куаненна да возаш утыр кумылангына. «Ямде лийышке» возен, мастарлыкым поген, южо икшывыже журналист корным ойырен налын, ала-көжө серызе марте кушкын. «Ямде лий» дене мый кодшо курымын шымлымше ийлаштыже таглалтынам да тачысе кече мартеат тудым эскерем. Йоча газетын кумылан ден моштымьжлан көра мьят журналист лийынам. «Ямде лий» газетлан, коллегем-влакклан шуко возышым да лудшым тыланем.

Поро акылан

«Ямде лий» газетым налын Лудса, лудса, йоча-влак! Кумылда лиеш куанле, Эрта пагыт веселан. Возыза те сай уверым, Темлыза лын сўретлам. Сылнымутым,

пуйто шерым, Ушыш пыштыза шымлаш. «Ямде лий» газет эн чапле Кажне марий йочалан. Шуматкечын толеш, пале: Тудо поро акылан.

С.ГРИГОРЬЕВА-СОТО.

Пенгыде кыл

Морко посёлкысо йоча модельный книгагудо «Ямде лий» газет дене ятыр ий кылым куча. Газет лаштыклаште книгагудыш коштшо ўдыр-рвезе-влакын возымыштым ужына да эшеат йывыртена. Йоча газет Шочмо элым йораташ, ача-авам пагалаш кумыланда. Уш-акылым пойдара. Марий калыкын историйже да тўвыраж дене палдара.

Газетын лудшыжо-влакым, редакций пашаен-шамычым сылне юбилей дене шокшын саламлена да умбакыжат тўвыргө лектышым тыланена.

Йоча книгагудын пашаенже-влак.

Шўм-чоным куандарыше газетем! Тыйым эре лудын шогем. Лудам-лудамат, шкемынат возышем шуын колта. Тыге почеламутым возкалаш тўналынам. Тау тылат, «Ямде лий», сылнымут дек шўмандыметлан.

Марина ТАНЬГИНА.

Кужэнгер, Кўшыл Регеж.

1998 ий.

Фотом школ архив гыч налме.

Тауштен илем

Марий Турек район Арбор школышто тунеммем годым «Ямде лий» газетым мўнгыштө йўкын лудаш йоратенам. 3-шо классыште Галя йолташ ўдырем нерген заметкым возенам. Тидеч вара авам, школышто марий йылмым туныктышо Л.И.Павлова, утларак сераш кумылан ден. Республикысе сўрет конкурсышто сенгымемлан да чолга юнкор лиймемлан «Артек» пионер лагерьыш каяш путёвкым пуэныт. Тыгай куаным пөлеклымылан эре тауштем.

Кызыт Советский район Ёрша школышто марий йылмым туныктем, йоча-влакым сўретлаш кумыландем, «Ший онгыр» марий йылме кружокым вўдем (снимкыште). Кружокышто «Ямде лий» газетым эре кучылтына. Ўдыр-рвезе-влак заметкым возат, сўретым сўретлат. Возышо-шамычым школышто построений ончылно мокталтем, пөлекым кучыктем.

Тўрлө чиян мотор газетым кажне йоча йоратен лудшаш. Тудо икте веле.

Р.Г.АНТРОПОВА.

Пайдале улат

Мо мыланем «Ямде лий»? Тиде мотор, тўрлө уверлан поян йоча газет. Кажне кугарнян мый тудым чон вургыж вучем. Эн ончыч шымше ден кандашымше лаштыкклан шергалам. Тушто вераңдыме уштодыш-влакым шольым дене пырля ыштена. Йоча-влакын серымыштынат ёрдыжеш огына кодо. Кажныжым тўткын лудына. Фотоконкурсш эре ушнена. Мый «Ямде лийым» да тушто тыршыше пашаен-влакым саламлем. Умбакыжат тыгаяк чевер, материаллан поян, шуко юнкоран лияш тыланем. Пелед, тўзлане, «Ямде лий»!

Аня ВИНОГорова.

Звенигово, Шолэнгер.

Палаш онгай

1934

ий тўналтыште «Ямде лийыште» ныл пашаен лийын. Тиде редактор З.Е.Яковлева, секретарь Ю.И.Ермакова, 15 ияш Миклай Казаков, литпашаен Калинин (лўмжө ден ачалўмжө раш огыл).

Чыла онай

Ўстембалне – «Ямде лий»,
Тудын деч посна ок лий.
Газетнам йоратена,
Уло класс ден лудына.

Лын сўрет да у увер,
Мыскаралан уло вер.
А йомак сўрал могай,
Пўтынек чыла онай.

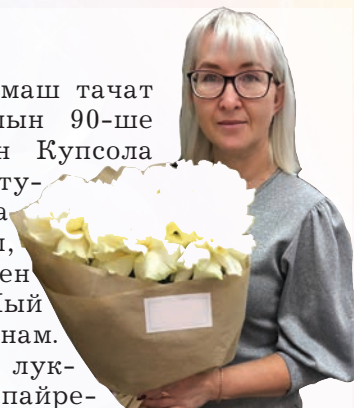
А кроссворд ден
тўрло тушто,
Чылажат пеш шуко тушто.
«Ямде лийым» тыят нал
Да чолган возаш тўнал.

Р.Л.ПЕТУХОВА.

У Торьял, Кугу Кемсола.

**Алёна ЧЕСНОКОВА (Сергеева),
90-ше ийласе юнкор:**

– Юнкор слёт нерген поро шарнымаш тачат чонем ырыкта. Мый кодшо курымын 90-ше ийлаштыже лийынам. Морко район Купсола школышто марий йылмым да литературым туныктышо Татьяна Александровна Смирнова мемнам, кум ўдырым, газетыш чолган возкален шогымыланна пайремыш нангаен. Мый почеламутым возаш утларак йоратенам. Газетыште савыкталтмеке, пўчкын луктын, тетрадьыш чумыренам. Тыгай пайремыш икымше гана логалынна. Кугу, волгыдо залыште саламлыме мутым колыштынна, концертным онченна. Тау, марла йоча газет! Эше шуко ий лудшо-влакым куандаре.

Тунемаш кумыландда

1-ше номеран Морко школышто «Ямде лий» газетым кажне класс налеш. Тудын толмыжым меат куанен вучена, урокышто кучылтына. Мыланем кроссвордым ышташ, лабиринт гоч эрташ келша. Тыге марий мут-влакым писынрак шарнен кодам. «Ямде лий» газетын полшымыж дене кушто гына огына лий, мом гына пален огына нал. Вес кундемыште илыше йочашамычын сенымашыш шумышт нерген лудмеке, пырля куанем. Шкежат пашалан кумыланам. Кызыт 5-ше классыште тунемам.

Максим ПИМЕНОВ.

Фотом школ архив гыч налме.

Кугу энэртыш

Марий йылме урок тўнале. Туныктышына ыштышаш паша нерген каласкалыш. Парт ўмбаке «Ямде лий» газетым шарен опытыш. Ме, йыр погынен шинчын, пашалан пижна (**снимкыште**). Урокнан темыже – «Ик составан тыглай ойлончо-влак». Людмила Прокопьевна газет гыч предложений-шамычым возен лукташ кўштыш. Ме, икте-весеынам шке аклен, отметкым шындышна. Урокышто мотор йоча газет дене пашам ышташ моткоч келшыш. Тудо мыланна кугу энэртыш лие. Тыгай урокым ончыкыжымат вучаш тўналына.

Вика ПОЛИКАРПОВА.

Кужэгер, Йивансола.

«Ямде лийым»
мый вучем

Шуматкечын, куанен.
Почтальоным вел ужам,
Ваштарешыже куржам.

Алёна ИВАНОВА.
Кужэгер, Ўштымбал.

2003 ий.

Павел ТИТОВ, ончычсо юнкор:

– Лудын мошташ тўналмекемак, «Ямде лийым» шергалаш тўналынам. Кугурак лиймекем, мастарлыкым тергенам. Вет мый Сергей Григорьевич Чавайнын шочмо ялешыже шочынам. Ачамат йоча газетыш возкален, юнкор слётышто лийын. Мыйымат 2005 ийыште Волжский район Пётъял школышто эртаралтше слётышко ўжыныт. Тушто Володя Матвеев, Игорь

Попов да моло дене палыме лийынам.

Кызыт Марий Эл деч тораште илем гынат, чонемже – шочмо кундемыштак. Усталык шўлышем йомын огыл. Тугак возкалем, но шкаланем. Редакций пашаен-влаклан ончыкыжымат онай газетым лукташ мастарлыкым, возкалышылан пўсө перам, лудшылан поро кумылым тыланем.

Палаш онай

«Ямде лий»

газетын икымше почётан юнкоржо Сергей Эчан лийын. Морко район Кожлаер ялыште илыше библиотекарь Александр Сергеевич Сергеев Кугу Ачамланде сар деч ончыч лектын шогышо газетым чыла гаяк арален улмаш. 1967 ийыште, «Ямде лийын» уэш лекташ тўналмекше, подшивкылаж дене пошкудо яллашке коштын, газетым налаш кумыланден.

«Ямде лий» газетым **Акростих**
Ме моткочак вучена.
Доска ончык лектын,
Елуш газет ден палдара.

Лидук пеш тўткын
 колыштеш,
Ильян почеламут шочеш.
Йыван ойла:
 «Газетын юбилей шуэш»!
Родион **НЕБОГАТИКОВ.**
У Торьял, Токтарсола.

1. **Республикысе Тест**
 юнкор слёт икымше
 гана кушто эртаралтын?
 а)Йошкар-Ола. б)Волжский
 район Пётъял школ. в)Морко
 район Коркатово школ.
 2.«Юнкор мари» мурылан
 шомакым кө возен?
 а)А.Фёдоров. б)О.Ипай.
 в)В.Колумб.
 3.1969-1986 ийлаште
 «Ямде лий» газетын редак-
 торжо кө лийын?
 а)П.Краснов. б)Г.Сабанцев.
 г)А.Юзыкайн.
 4.«Ший памаш» сылны-
 мут фонд полшымо дене
 эртарыме «Рвезе йүк» кон-
 курсышто почеламутым
 чолган возышо-влаклан пре-
 мий көн лүмеш пуалтеш?
 а)С.Чавайн. б)З.Яковлева.
 в)А.Ивук.

5.1967 ийыште газетын,
 уэш лекташ тўналлекше,
 тиражше могай лийын?
 а)14 тўжем. б)5 тўжем. в)10
 тўжем.

Кылем пентгыде

«Ямде лий» газет дене
 шукертак кылым кучем.
 Фотоконкурслаш эре ушнем,
 пырля тунемме йолташем-
 влаклан ончыктем. Классыш-
 тына марий йылмым палыше-
 шамыч улыт. Мыйым ончен,
 ала нунат возаш кумылангыт?

Артём ИВАНОВ.
 Йошкар-Ола, 24-ше номеран школ.

Башкортостан Республик Краснокам район Йывангасола ялысе книгагудышто «Ямде лий» газетым куанен лудыт.

ФОТОМ: книгагудын аржыше Гыч Налме.

Газет полшен

«Ямде лий» дене кылым
 кучаш пеш пайдале. Теве
 акам кок ий ончыч фотоап-
 паратом модын налын. А
 мый кодшо кенежем «Ма-
 рий Юнкор-2007» слётышто
 лийынам, шуко йолташым
 муынам. Мемнан школ гыч
 Саша Гаврилов Антонов
 Ивук лүмеш премий дене
 палемдалтын. Моткоч куанле
 увер! Теве ик кечын марий

йылме урокыш-
 то теле нерген
 сочиненийым возышна. Мый
 «Ямде лийыште» тиде темы-
 лан шуко лудынам, сандене
 пеш вашке возышым. Йоча
 газетым 75 ий дене шокшын
 саламлем. Ончыкыжат ўшан-
 ле йолташ лийын кодам.

Вася ПАВЛОВ.
 Советский, Шуарсола.
 2008 ий.

Кроссворд

1.Газетын
 и кы м ш е
 редактор-
 жо. 2.«Ямде лийын»
 ончычсо тўн редак-
 тор жо - влак
 Г. А лексеев,
 В. К ры л о в,
 Л.Семенова могай район
 гыч улыт? 3.«Юнкор
 марш» мурылан шомакым
 возен. 4.Юнкор-влакын
 «кресачашт» -
 ...
 Исенеков. 5.Газет ожно
 мынар лаштыкан лийын?
 6.Ой-кагаш-влакым пуышо лаштыкын лүмжө. 7.Тале журна-
 лист, ятыр жап «Ямде лий» газетын тўн редакторжо лийын.

М.ТИМОФЕЕВА, книгагудо пашаен.
 Морко, Осипсола.
 2018 ий.

«Ямде лий» газет
 Тўн редактор
Л.Н.ГРИГОРЬЕВА.
 Индекс: П4696.
 Тираж 1550 экз. Заказ
 Формат – А-4-8.
https://vk.com/yamde_lii
<https://t.me/yamdellii>
 E-mail: yamde_lii@mari-el.ru
 (документ кагазлан),
yamde_lii@mail.ru
 (автор-влаклан)
 Сайтын адресше: yamdelii.ru

УЧРЕДИТЕЛЬ: Марий Эл Республикысе культур, печать да калык-влакын пашашт шотышто министерстве.
 Газетым редакцийыште погымо да верстатлыме, «Марий Эл Республикысе Правительствын типографийже» ООО-што ямде оригинал-макет гыч савыктыме. Типографийын адресше: 424000, Йошкар-Ола, Комсомольский урем,112.

Газетым Кыл, информационный технологий да массовый коммуникаций сферым эскериме шотышто федеральный службын Юл кундем федеральный округысо управленийыштыже регистрироватлыме.
 Номер – ПИ № ТУ52-01335,
 2021 ий 29 сентябрьыште пуымо.

0+
 Печатьыш пуымо жап –
 14-00,
 фактически – 13-00
 Авторын да редакцийын шонымышт тўрлө лийын кертыт. Серыш-влак мөнгеш огыт колталт.
 Ак – кутырен келшыме почеш.
 Редакцийын да издательнын адресше:
 424006, Йошкар-Ола, СССР Вооружённый Вийын 70-ше идалькыше урем, 20-шо пöрт.
 Тел. 8(8362) 45-22-82(факс).

